

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/99/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617203765
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2617203765.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, pred sudcom JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa/ maloletého: E. Z., K.. X.X.XXXX, toho času v starostlivosti zúčastnených o osvojenie, dieťa rodičov - matka: X. Z., K.. XX.X.XXXX, I. O. S., Z. XXX, I..Č.. X. XX, V., a otec: v rodnom liste neuvedený, za účasti Obce Kúty, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica na vyslovenie osvojiteľnosti nad maloletým dieťaťom, pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletému, takto

r o z h o d o l :

- I. Vyslovuje sa osvojiteľnosť maloletého dieťaťa.
- II. Súd pozbavuje matku maloletého rodičovských práv a povinností k maloletému.
- III. Súd maloletému ustanovuje za poručníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v celom rozsahu.
- IV. Poručník je povinný predkladať súdu správu o maloletom vždy k 30.06. a k 31.12. kalendárneho roka.
- V. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica (ďalej „navrhovateľ“) doručil Okresnému súdu Senica návrh zo dňa 2.5.2017, ktorým navrhol vysloviť osvojiteľnosť maloletého dieťaťa a pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností nad maloletým dieťaťom a ustanoviť mu poručníka Obecny úrad Kúty. Navrhovateľ uviedol, že matka podpísala vyhlásenie a privolenie na osvojenie dieťaťa z dôvodu, že v súčasnej dobe zabezpečuje starostlivosť o dve maloleté deti a z finančných dôvodov nevie zabezpečiť riadnu starostlivosť o ďalšie dieťa. Neodkladným opatrením Okresného súdu Senica č.k. 10PPOm/1/2017 zo dňa 26.4.2017 bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej starostlivosti manželov, ktorí v súčasnej dobe zabezpečujú starostlivosť o maloletého. Otec maloletého je v rodnom liste neuvedený.

2. Dňa 11.4.2017 matka podpísala privolenie na osvojenie maloletého dieťaťa, bez vzťahu ku konkrétnemu osvojiteľovi, a to v prítomnosti svedka, zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Vo vyhlásení bola matka maloletého oboznámená s tým, že súhlas s osvojením môže odvolať najneskôr do právoplatnosti rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov a že po tomto dni bude súhlas neodvolateľný.

3. Okresný súd Senica uznesením č.k. 7P/23/2017-9 zo dňa 15.5.2017 (právoplatným dňa 24.5.2017) preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Galanta (ďalej len „súd“) podľa § 112 ods. 1 a 2 zákona

č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Uznesením č.k. 19P/99/2017-14 z 28.7.2017 súd ustanovil maloleťmu dieťaťu procesného kolízneho opatrovníka (ďalej len „ÚPSVaR GA“).

4. Súdu bola doručená správa ÚPSVaR GA zo šetrenia zo dňa 10.10.2017, v ktorej sa uvádza, že maloleťé dieťa je v súčasnej dobe v starostlivosti manželov, záujemcov o jeho osvojenie, kde prosperuje, je zdravý, netrpí žiadnymi chronickými ochoreniami. Maloleťý nebol kontaktovaný matkou, ani žiadnym príbuzným. Manželia podali návrh na zverenie maloleťého do predosvojiteľskej starostlivosti (sp. zn. 21P/95/2017).

5. Súd nariadil pojednávanie na 19.10.2017, na ktoré sa nedostavila matka. Na pojednávanie sa nedostavil ani zástupca obce Kúty, teda navrhovaný poručník. Tento sa k návrhu napriek písomnej výzve súdu ani nevyjadril. Na pojednávaní navrhovateľ a ÚPSVaR GA zhodne uviedli, že dieťa je v starostlivosti manželov, ktorí majú záujem o jeho osvojenie, a že nemajú žiadnu vedomosť o príbuzných, ktorí by mali záujem o maloleťého. ÚPSVaR GA súhlasil s ustanovením za poručníka.

6. Podľa § 137 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

7. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia. Podľa § 138 ods. 4 CMP, rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

8. Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vyslúchnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

9. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloleťého dieťaťa, b) zastupovanie maloleťého dieťaťa, c) správa majetku maloleťého dieťaťa.

10. Podľa § 38 ods. 1 ZoR, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloleťého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 38 ods. 4 ZoR, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloleťého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloleťým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 39 ods. 2 ZoR, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloleťmu dieťaťu poručníka.

13. Podľa § 39 ods. 4 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloleťmu dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

14. Podľa § 56 ods. 1 ZoR, ak obaja rodičia maloleťého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloleťmu dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

15. Podľa § 56 ods. 2 ZoR, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleťé dieťa. Ak sa poručník o maloleťé dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 57 ods. 3 ZoR, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

17. Podľa § 58 ods. 3 ZoR, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

18. Podľa § 58 ods. 6 ZoR, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

19. V predmetnom konaní dala matka privolenie k osvojeniu maloletého dieťaťa bez vzťahu ku konkrétnemu osvojiteľovi. Otec maloletého dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený. O dieťa sa nezaujíma žiadny príbuzný. Dieťa je zdravé a v starostlivosti záujemcov o jeho osvojenie prosperuje. Na základe zisteného skutkového a právneho stavu, keďže boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti, súd má za to, že maloleté dieťa je právne voľné k osvojeniu. Navrhovateľ zároveň navrhol pozastaviť matke výkon rodičovských práv a povinností. V zmysle zákona súd pozastaví výkon rodičovských práv a povinností, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka (jedna z podmienok). Pojem „závažná prekážka“ nie je v zákone bližšie vymedzený. Sú to však predovšetkým objektívne dôvody dlhodobejšieho charakteru, ako je dlhodobé odlúčenie od dieťaťa pre zlý zdravotný stav, zahraničný pracovný pobyt či výkon väzby alebo trestu odňatia slobody. Akokoľvek, pozastavenie výkonu predpokladá síce dlhodobý, ale dočasný charakter. Matka okrem plnenia minimálnej vyživovacej povinnosti, nevykonáva žiadne rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému, o maloletého sa nezaujíma, nenavštevuje ho a je zrejmé, že nemá záujem rodičovské práva a povinnosti ani v budúcnosti vykonávať. Súd teda rozhodol o pozbavení matky výkonu rodičovských práv a povinností, a to spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia, pričom maloletému dieťaťu ustanovil za poručníka ÚPSVaR GA, ktorý so svojim ustanovením do funkcie súhlasil. Ustanovenie obce Kúty za poručníka by vzhľadom na súčasný pobyt maloletého bolo neúčelné. Po vyhlásení rozhodnutia sa navrhovateľ a ÚPSVaR GA vzdali odvolania voči rozhodnutiu.

20. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

21. Podľa § 142 CMP, súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie navrhovateľ a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, nakoľko sa po vyhlásení rozsudku tohto práva vzdali (§ 368 CSP).

Voči výroku I. rozsudku účastníci nemôžu podať odvolanie.

Voči ostatným výrokom môžu ostatní účastníci (matka proti výroku II. až V. a obec Kúty voči výroku III. až V) podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).